

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto. — Cena: Za celo leto 36 K, za pol leta 18 kron, za četrt leta 9 K, za 1 mesec 3 kron. Posamezna številka stane 40 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročilno po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštnine proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 30 w od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 50 w od 1 mm, za reklamne notice med tekstem 2 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 4 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Politični položaj.

(Poročilo poslanca dr. V. Kukovca na zboru zaupnikov JDS celjskega okrožja dne 27. julija 1919 v Celju.)

Naša država se utrjuje.

Če je moja naloga poročati Vam o položaju, obravnavam to nalogo iz stališča notranjega položaja. Kdor je dvomil o tem, ali je nam Slovencem, Hrvatom in Srbom mogoče živeti skupno življenje kot državopravna enota, moral se je prepričati tekorn dobrega pol leta, da dejanski položaj govori vsekako za to, da je imela stoletna zahteva združitve dobre temelje. Kljub tolikim težkočam s strani činiteljev izven naroda je splošni položaj pri nas tak, da tujec dobi vtis in ga glasno priznava, češ, na ozemlju Srbov, Hrvatov in Slovencev je red, celo boljši red nego drugje, nego v Nemški Avstriji, nego v Italiji, nego na Ruskem. Ali moremo torej tajiti, da se naša nova težko izbojevana domovina v svojem obstanku utrjuje?

Izraz življenja sta v državi danes dva činitelja, kralj in začasno narodno predstavništvo s svojo vlado. Če še toliko zaupamo v življenjsko moč naroda, ne moremo pa danes niti približno z gotovostjo trditi, kakšen bode v naprej razvoj sil, ktera bode oblika države in kako se bode država orienrirala.

Kraljestvo — gotova stvar.

Gotovo je res, da se ob prvih činih ujedinjenja ni računilo vsestransko s kraljestvom. Ko je narodno veče zagrebško ugriznilo meseca novembra lanskega leta v nekternikom kislom jabelku, potovati v Beograd zaradi proklamacije edinstvene vlade, kraljevski naslov vsem ni bil simpatičen in izmed Hrvatov in Slovencev je marsikdo mislil le na začasno koncesijo, češ, do sestanka ustavotvorne skupščine priznamo to obliko. Z veliko verjetnostjo se je pa mislilo, da ideja republike ni pokopana. Gotovo je še danes pristašev republike v Srbiji, z lahkoto bi se k nji spreobrnil tudi nekteri politični krogi slovenski, kaj še le hrvaški, zlasti pravaški! Na drugi strani je pa očitvidno, da so mogočni činitelji v državi trdno odločeni, ne dati več majati

IVAN JAKŠE.

50-letni jubilej „Narodne čitalnice“ na Vranskem.

6. septembra 1868 se je vršil v Žalcu velik tabor, katerega se stari ljudje še spominjajo in pripovedujejo, da je bilo v Žalcu vse črno ljudi. Vsa Savinjska dolina je bila takrat zbrana v Žalcu. Ljudska zavest se je začela probujati, prihajale so vesti o krasno uspelih taborih drugod in ljudstvo je hotelo videti in slišati takratne voditelje naroda, ki so tako požrtvovalno in nesebično vodili ljudstvo v boj za »staro pravdo«. Zato ni čuda, če je vse vrelo na tabor.

Tudi vranski trg je bil mnogobrojno zastopan na taboru v Žalcu. Vodili so Vrančane takratni vranski rodoljubi Franc Šentak, Leopold Schwentner in Simon Oset. Navdušeni in ognjevitvi govoril dr. Ploja, dr. Zarnika in dr. Razlaga so neizmerno navdušili duševnega razvedrila in poguma potrebno ljudstvo.

Posledice žalskega tabora so se kmalu pokazale. Dvignila se je narodna zavest in ljudstvo, zlasti inteligenca, se je začela z večjo ljubeznijo oklepiti svojega materinskega jezika.

na inštituciji kraljestva. Po mojem mnenju so danes tri četrtine naroda za kraljestvo in kraljevski prestol močno zastražen z zmagovito armado, ki je v svojem ustroju v naši državi danes zelo trden činitelj. Načrt začasne ustave se od gotove strani odklanja le zaradi določb o kraljestvu. Pri seji klubskih načelnikov je izjavil na opazko, da je načrt ustave le prehodna določba, zastopnik opozicijskega narodnega kluba patetično: »ta določba, enkrat začasno sprejeta, ne bo več začasna, ampak za veke!« Ali za veke ali ne, zdi se mi pa, da je za bližnjo dogledno dobo neizpodbitno, da je vprašanje, ali kraljestvo ali ne, pri nas izven razprave, kraljestvo je za bližnjo bodočnost toliko kakor rešeno vprašanje. Ali začasno predstavništvo sprejme začasno ustavo ali je ne sprejme, kraljestvo je danes nekaj gotovega. Menim, da je prav za nas, da s tem računamo.

Pri nas se vlada parlamentarno.

Ali je narod pripravljen iti tako daleč, da bi se prepustilo vladanje eni osebi? Ali imamo parlament? Ali imamo parlamentarno vlado? Ali je naša država demokratična? Mnogim se hoče zdeti, kakor da je narodno predstavništvo le oblika in da narod s svojim predstavništvom ni v posesti dejanske moči. Povdarja se tudi z naše strani, baš zadnje dni, da se v važnih vprašanjih ne udejstvuje ljudsko zastopstvo, recimo v valutnem vprašanju. Če so razmere v tem oziru nepovoljne, ne smemo vendar prezreti, da je naš parlament bil od dobe svojega sklicanja naprej zmiraj permanenten. Na kratek oddih zadnje dni ga ni odrinila vlada, ampak je zasedanje le za kratko dobo prekinjeno boli vsled pritiska enega dela ljudskih zastopnikov nego vlade. Videti je nasprotno, da vlada parlamentu niti ni voljna dati poletnih počitnic. Iz takih znakov se pač ne da sklepati, da je pri nas vladanje absolutistično. Ako se parlament ne izkazuje plodovitim v številu sprejetih predlog, ne more se reči, da se vlada brez njega. Kar onemogočuje živahnije delo ljudskega zastopstva, ni protiparlamentarna smer, ampak so težkoče, da se ustvari v ljudskem za-

Ljudstvo je začutilo potrebo po duševni hrani. Začele so se ustanovljati čitalnice, bralna, pevska in druga društva. Skratka — po žalskem taboru se je pojavilo po Savinjski dolini čisto drugo življenje.

Tudi za Vransko ni ostal žalski tabor brez posledic. Omenjeni trije rodoljubi so sklenili, vračajoči se z žalskega tabora, delovati v smislu istega doma: probujati ljudstvo in je poučevati, da mora zahtevati Slovenec povsod na svoji zemlji svoje pravice in da mora biti slovenski jezik na slovenskem ozemlju enakopraven z drugimi.

Šentakova čitalnica je bila od nekdanj zbirališče narodnih Vrančanov. Manjkalo pa je v trgu nekega duševnega središča, katerega bi se lahko oklenili vsi narodni elementi, središča, iz katerega bi se lahko širili med ljudi vsi lepi nauki žalskega tabora. Ustanovili so »Narodno čitalnico«. Pravila pa je potrdila namestnija v Gradcu začetkom leta 1869.

Tako je bil storjen prvi korak, ki je imel v poznejših letih v narodnem oziru odločilen vpliv na vranski trg in okolico.

V »Čitalnici« so se zbirali v prvi vrsti tržani, a manjkalo ji tudi ni

stopstvu trdna večina, na kateri mora sloneti vsak delaven parlament. Zdi se, da je v tem oziru na vidiku že dolgo kriza, ki sili k rešitvi. Če ta rešitev pride, doživeli bomo, da tudi začasni parlament pokaže krepko življenje.

Premirje med strankami — trajno?

Ob velikem trenutku propada starih oblasti avstrijskih je naš narod edinstveno domovino tako visoko cenil nad vse drugo na svetu, da se je doseglo tudi v političnem življenju nekaj naravnost neverjetnega, moram reči, trajno nemogočega. Dosegel se je sporazum političnih strank, politično premirje, bilo je celo mogoče najti v dobi skupne nevarnosti ključ, po katerem so sklenile vse stranke, ki priznavajo potrebo skupne domovine, poslati svoje zastopnike v začasni parlament. Bili so optimisti in jih je še danes, ki so mislili, da je tak mir in sprava mogoča trajna. Čujemo še dan na dan glasove, da je pravi zločin, to idealno razmerje z ozirom na potrebo složnega dela in velikih ciljev domovine rušiti. Toda življenje ne pozna predolgega počitka. In morebiti bi celo ne bilo večje napače nego v možnost trajnega premirja v razvoju strank verovati, kajti dogodki kažejo, da pri vsi dobri volji tudi to ni doseženo s premirjem, kar se smatra za glavni smoter take žrtve, namreč utrjenje države. Toliko nalog, ki jih je treba rešiti v zakonodajnem zastopstvu, čaka brezuspešno na rešitev, akoravno so vse stranke poslale svoje zaupne može v parlament. Ali so se ti strankam izneverili, da stvar ne gre naprej? Vzrok je drug, rešitev zato ni mogoča, ker si rešitev vsaka stranka drugače predstavlja.

Stranke se gibljejo.

Brez dvoma je, da že dolgo stojimo v znamenju živahnega delovanja strank za svoje organizacije. Srbske stranke iz bivšega kraljestva tako ljubosumno varujejo vsaka svoje interese, da je bilo mogoče doživeti, da je radikalec Šola ob sestanku v Trebinju brzojavil svojim pristašem, naj shod demokratske stranke za vsako ceno onemogočijo, ob priliki shoda v Banjaluki so nasprotniki poškodovali

zunanjih udov. Od Žalca pa tja do kranjske meje so se priglaševali. »Čitalnica«, ki je skromno pričela, se je vedno lepše razvijala. Imela je vse takratne slovenske časopise, takoj pa si osnovala tudi svojo knjižnico z mnogimi knjigami, kar je bilo zelo težavno v tistih časih. Prirejale so se raznovrstne zabave in veselice. Najljubša zabava je bila v prvih letih »Čitalničarjem« tombola, za katero je bilo vedno mnogo zanimanja. Vrstili so se ob takih prilikah tudi navduševalni govori in napitnice. Pozneje so se začeli zbirati tudi pevci, ki so prepevali takrat običajne domorodne skladbe, pa tudi skromne igre so se uprizarjale. Krog leta 1870. in pozneje je bila vranska »Čitalnica« središče narodnega življenja in delovanja in to ne samo na Vranskem, ampak sploh v Savinjski dolini. Da je društvo razumelo svoj vzvišeni poklic, nam je v dokaz to, da je imenovalo že v prvih letih svojim častnim članom za jugoslovanstvo velezaslužnega djakovskega biskupa Strossmayerja.

Na veselice, ki jih je prirejela »Čitalnica« v letih 1870—1880, so prihajali Slovenci iz cele doline, mnogokrat so bili celjski Slovenci odlično zastopani. Rado je prihajalo na te zabave dijaštvo

celo železniško progo, da preprečijo prihod demokratov v Banjaluko. Doseglo se je seveda nasprotno, da Bosna prehaja tembolj v demokratični tabor. V Zagrebu je stranka separatistov po po svojem načelniku dr. Laginji zagovarjala celo očitnega izdajalca domovine Radića, da bi stranka narodne edinstvenosti, demokratska stranka, preveč ne uspevala. Živahnemu delovanju sekretarijata demokratske stranke v Zagrebu je pripisati, da danes starčevičanci skoro več ne smejo nikamor na deželo na skupščine.

Posledice samozatajevanja demokratske stranke.

Na Slovenskem smo demokrati v sebezatajevanju opravljali požrtvovalno posel ureditve javnih razmer in narodnih zadev. Doživeli smo pa, da se je ob ti naši popustljivosti razpasel boljše življenje, kakor nam najjasneje dokazuje dogodki v Mariboru. S strani klerikalcev smo pa doživeli gonjo zoper dr. Žerjava in Maistra, baš zoper ljudi, ki jim je bil blagor domovine nad strankarske obzire. Med kmečkim ljudstvom, kteremu je veljalo naše delo v največji meri, kvitirala se je pa naša nepristranost z ustanovitvo nove kmečijske stranke, ki se jo želi vpreči v strankarski boj zoper nas, ki smo kmečko naše ljudstvo hoteli občuvati strankarskih bojov. Če bi tudi danes ostali mi ravnodušni in se strankarsko ne zganili, ravnali bi v škodo domovine. To že s tem, ker bi onemogočili za celo kraljestvo utrditev državotvorne stranke edinstvenosti, demokratske stranke. Če ta tudi prodre med Srbi in Hrvati, kakor vsa znamenja kažejo, zgubila bi svoj značaj, če bi jo pustili propasti v Sloveniji. Slovenija pa ima svojo bodočnost le v edinstvenosti s hrvaškimi in srbskimi delom naroda, zato pa ima iskati tudi predpogoje boljše bodočnosti v moči demokratske organizacije tudi na Slovenskem.

Naše stališče napram ljudski (klerikalni) stranki.

V danih razmerah moramo vedeti, kako nam je postopati nasproti drugim drugim činiteljem v našem javnem življenju. Kar se ljudske stranke tiče, presojeti nam je njeno delo v social-

iz Celja, ki se je tu lahko brez nadzorstva kretalo in dajalo duška svojim mladostnim narodnim čutilom, kar takrat v Celju seveda ni bilo mogoče. Še se spominjajo stari Vrančani z veseljem in ponosom teh lepših prireditelj, na katerih so se zbirali v najlepši slogi vsi sloji: tržani, duhovniki, uradniki in priprosto ljudstvo.

Ko je dobil v poznejših letih skoro vsak večji kraj svojo »Čitalnico« ali bralno društvo, se je omejilo društvo v svojem delovanju le na trg in najbližjo okolico. Društvo je v poznejši dobi delovalo vedno tiho in skromno, dasiravno se je v njem osredotočilo še vedno vse narodno in društveno življenje vranskega trga. Delo je vedno naraščalo in treba je bilo misliti, kako bi se razbremenilo do takrat edino društvo na Vranskem, treba je bilo misliti, na kak način bi se vspešneje gojile druge panoge narodnega in društvenega življenja, kakor petje, godba, gledališke predstave i. t. d.

Leta 1890 se je ustanovila Ciril-Metodova podružnica, l. 1898 pevsko društvo »Vranska Vila« in l. 1911 »Sokol«. Tako je dobilo vsako društvo svoj jasno začrtan delokrog in začelo se je intenzivno podrobno delo, ki je doseglo pred

nem in gospodarskem oziru iz stališča stvarnosti. Ne bomo njih resnih prizadevanj, kakor so oni nasproti drugim vajeni, za vsako ceno omalovaževali in pobijali, posluževali se pa bomo potrebne kritike, kolikor bo to potrebno. Borili se bomo zoper poskuse, v javnih službah pustiti odločevati strankarsko pripadnost, merodajna bodi v prvi vrsti stvarna usposobljenost. Večinskega značaja v Sloveniji ti stranki ne priznamo. Kulturnega boja ne bomo izzivali, ne bomo pa trpeli zatiranja svobodnega razvoja ne v šolstvu, ne drugje. Glede medsebojnih verskih odnošajev bomo zagovarjali strpnost, nasilja ne bomo pripuščali. Merodajni krogi ljudske stranke naj odločijo, ali hočejo na ti podlagi stvarnega nasprotstva urediti svoje razmerje z nami. Dejanske razmere naše ožje domovine so take, da bi nestrpnost mogla koristiti naše ožje domačije le oškodovati, vsled česar ne kaže v mnogih vprašanih gospodarskega značaja odklanjati če ne skupno, pa vsaj vsporedno delo.

Mi in socijalna demokracija.

Socijalni demokraciji ne bomo kot iskreni demokrati nikjer na potu, kjer ista vodi stvaren boj za slovenskega proletarca, neusmiljeno bomo pa preprečili poskuse prevratov, ki ne vpoštevajo nevarnosti za naš narodni obstanek in za blagostanje, katero si pošteno delavni člani naše družbe hočejo ohraniti in urediti z zdravimi reformami, ne pa z uničenjem obstoječega. Če se bodo narodnosocijalni krogi odločili delovati poleg naše organizacije, jih ne bomo smatrali kot nasprotnike, ampak kot sobojevnike.

Kmetijski sfoj in demokratska stranka.

Kmetiskemu življu so v stranki vrata na stečaj odprta. Zato ne priznamo opravičenosti kakega boja novoustanovljene kmetijske stranke zoper našo stranko. V kolikor izven kmetijstva stoječi posamniki z demagogičnimi sredstvi in iz ljubosumnosti zoper naše politične delavce vzbujajo umetna nasprotja med kmetovalci in našo organizacijo, bomo temu poskusu, ki je sposoben oškodovati zdrav preustroj v medstrankarskih razmerah in zdrav razvoj države v narodno-političnem oziru, nasprotovali ter smo prepričani, da bode se zdrav razum našega kmeta kmalu odvrnil od te smeri. Na vsak način priznamo kmetijstvu pravico, da je zastopano po možeh iz svoje srede in bomo skusili potom dogovora rešiti to vprašanje.

Potreba utrditve demokratske stranke in izpopolnitve njenega programa.

Boljšo bodočnost kmeta in drugih posamnikov pa vidimo v utrditvi enotne

močne stranke, obsegajoče vse tri veje naroda brez razlike vere. Seveda ta stranka ni mogoča na podlagi same državne in narodne ideje, ampak mora imeti socijalni program. Smatram, da je meseca februarja t. l. v Sarajevu zasnovana in pozneje v Beogradu s pristopom srbskih opozicijskih strank ojačena demokratska stranka v danih razmerah pravo mesto za udeleževanje naše organizacije. Stranka pridobiva trdna tla v Srbiji in v bivši banovini, z ozirom na agrarno reformo ima pa pričakovati lepo bodočnost tudi v Bosni in Vojvodini. Nerazumljivo bi moralo biti svetu, če bi se ne okrepila baš v Sloveniji, kjer so se pred letom dni določili temelji iste, pri čemur smo znatno sodelovali tudi mi demokrati od severne meje. Verjetno je sicer, da proces tvorbe te stranke še ni končan, saj smo tudi v Sarajevu povdarjali, da hočemo iskati prirastka dobrih elementov iz vseh srbskih in hrvaških strank. Če še kaj iz dosedajne zajednice izgubimo ter na drugi strani pridobimo morebiti zdrave dele radikalne stranke, bilo bi to gotovo le pozdraviti, če je le mogoč tudi enoten program. Še le taka močna večinska stranka bi mogla z upanjem uspeha vzeti v roke rešitev težkih vprašanj, katerih rešitev je neodložljiva, kakor vprašanje ustave, finančnih vprašanj, mednarodnih pogodb. Glavni odbor demokratske zajednice je sklenil v seji 15. t. m. pripraviti do meseca oktobra definitivni program, tedaj pa sklicati tudi ustanovni zbor edinstvene demokratske stranke. Do tedaj bi bilo pač nujno potrebno razčistiti razmere v slovenskem delu te stranke. Brez dvoma je pa potrebno, da tudi naš del stranke misli na izpopolnitev organizacije in na pripravo volitev v konstituanto. Zavedati se moramo, da je začasno prehodno stanje nevdržljivo. Ljudsko zastopstvo se ne bode uveljavilo kot resničen parlament, dokler narod z glasovnico v roki ne odloči, koga tja pošlje. Poleg izgraditve organizacije nam je seveda misliti na izpopolnitev programa stranke. Pomanjkljivosti v upravi so nam oči odprle, da bomo revidirali prvotni osnutek programa, da v blodnji za idealom edinstvenosti ne izgubimo tal pod nogami, ampak se pravočasno zavedamo, da je poleg vsega drugega naša dolžnost uzadostiti zahtevam in potrebam našega ljudstva, med katerim delamo in katero nas pooblašča za javno zastopanje njegovih interesov. V kolikor bo tozadevno potreben kompromis med idejo edinstvenosti in avtonomije, se istemu ne bomo smeli odreči.

ZA ORGANIZACIJO JUGOSLOVANSKEGA SVOBODOMISELNEGA DIJAŠTVA.

Svobodomiselnemu jugoslovansko dijaštvu se sestane koncem avgusta ali začetkom septembra za 3 dni v Celju, da se posvetuje o organizaciji svojih sil. Računa se na okoli 400 delegatov iz vseh delov države. Ker je dijaštvu večinoma brez sredstev, dolžni smo odraščati, da preskrbimo gmotna sredstva za naše goste. Celje samo tega ne zmore, akoravno bode storilo vse, kar more. Častna dolžnost vseh svobodomiselnih krogov je, da izdatno podprejo pripravljalni odbor, ki se je sestavil v Celju. Ne le denarni prispevki, tudi jestvine in okrepčila bodo dobro došla. Pozivamo vsjo javnost, da se častno odzove pozivom, ki ji prispejo te dni. Uvedla se bode kontrola, ali posamezniki in zavodi res storijo, kar njih močmi odgovarja.

Za pripravljalni odbor:

Dr. Vekoslav Kukovec,
narodni poslanec.

POLITIČNE VESTI.

Ministrska kriza v Beogradu. — Vlada odstopila. Od sobote naprej vlada kriza v naši vladi. Izzvala jo je srbska radikalna stranka, ki ima sicer samo tri

ministre, pa hoče biti absolutna gospodarica položaja in je spravila državo gospodarsko že skoro na rob propada. Min. predsednik Protič (radikalec) ter fin. min. Ninčič (tudi radikalec) se zdaj vozita po Zagrebu in po Ljubljani (Ninčič je bil z dr. Verstovškom celo na orlovski slavnosti v Celju!) in iščeta zvez s starčevičanci in klerikalci, da bi napravila iz teh skupin večino, ki bi prevzela vladno in potisnila demokratsko zajednico, najmočnejšo skupino v predstavništvu, v opozicijo. Uspeh njunega potovanja še ni znan. Nekateri so mnenja, da je mogoče, da prevzame vladno demokratska stranka s sedanjim naučnim ministrom Davidovičem kot min. predsednikom. Drugi so zopet mnenja, da se bo našla še pot za poravnavo krize v tem smislu, da bi se za enkrat postavil nekak skupen gospodarski program, na katerem bi dozrajna koalicija prevzela vladno. Poročilo iz Beograda z dne 28. jul. pravi, da je v seji min. sveta bilo sklenjeno, da odstopi celokupna vlada. Novejših vesti do trenutka, ko to pišemo, ni.

Volitve v konstituanto bodo najbrže meseca marca 1920.

Nov ameriški predlog o jadranskem vprašanju? Iz Pariza prihaja vest, da je Amerika stavila nov predlog: mesto Reka in majhen del pristanišča naj pripade Italiji, večji del pristanišča naj preide v upravo zveze narodov. Železniška proga Reka—St. Peter naj tvori mejo med Italijo in Jugoslavijo in naj se neutralizira. Italija pa se odpove dalmatinskim mestom. Radovedni smo, kako dolgo se bodo Lahi in tudi Amerikanci še iz nas norca brili.

Aretirani madžarski bolševiki v Jugoslaviji. Iz Zagreba poročajo, da je več članov madžarske rdeče garde prekoračilo našo mejo. Naše oblasti so jih aretirale in odpeljale v zapore v Zagreb. Pri sebi so imeli 6 milijonov kron, katere bi imeli vporabiti v bolševiške agitacijske svrhe v naši državi.

Tepena madžarska bolševiška armada. Poročali smo, da je madžarska bolševiška armada začela ofenzivo proti Rumunom in prekoračila Tiso. Že dne 26. jul. pa je prišlo poročilo, da je rumunska armada po dvanajstih bojih vrgla madžarske bolševike nt celi črti nazaj in jih potisnila preko Tise. Madžari so bežali v največjem neredu in pustili Rumunom ogromen plen na vojnem materialu ter mnogo ujetnikov. Del madžarske armade je utonil v Tisi. Rumunske čete zasledujejo.

Razpuščena italijanska armada. Tretja italijanska armada, kateri so bili podrejeni 4 vojni zbori v Istri, je — kakor se poroča iz Rima — razpuščena.

IZ KOROTANA.

Celovec in jugoslovanske čete. Ententa je na italijanski pritisk odločila, da morajo jugoslovanske čete do 30. jul. ob 24. uri izprazniti Celovec, katerega zasede nemško-avstrijsko vojaštvo. S tem končna usoda Celovca še ni odločena. Če se bo pri ljudskem glasovanju južna cona odločila za Jugoslavijo, je lahko mogoče, da se bo tudi severna cona s Celovcem vred pod pritiskom gospodarskih razmer enako odločila.

V Železni Kapli se je vršila 27. jul. velikanska manifestacija koroških Slovencev. Nad 1000 ljudi se je zbralo. Ob koncu je tisočglava množica slovesno prisegla, da hoče pri ljudskem glasovanju soglasno stati na strani Jugoslavije.

V Gorjah se vrši 3. avgusta velik ljudski shod pri Ilcu.

V Sinčevsi se je 20. jul. ustanovila podružnica Zveze jugoslov. železničarjev, h kateri je takoj pristopilo 70 članov.

MARIBORSKE NOVICE

Smrtne obsodbe v Mariboru. Zaradi pobune 23. jul. sta bila od prekega sode obsojena dragonec Adolf Podgubevšek iz Loč pri Konjicah in pešec Karl Toplak iz ptujske okolice na smrt ter sta bila 29. jul. ob 8. uri zjutraj v artilerijski vojašnici ustreljena.

Stavka. V delavnici južne železnice na koroškem kolodvoru stavka 800 delavcev zaradi odpusta nemškutarskih in socijalnodemokratskih voditeljev. Vrše se pogajanja.

Mariborske šole. Mestni šolski svet je v seji 28. jul. sklenil, da se za enkrat ustanovi 1 deška in 1 deklška popolnoma slov. ljudska šola. Ostale ljudske šole se uredijo tako, da bo sicer učni jezik slovenski, vendar bode pa nemškim otrokom dana možnost pouka.

PTUJSKE NOVICE.

Zlet Mariborske Sokolske župe v Ptuj. Po petletnem odmoru, po zadnjem župnem izletu v Rušah na Vidov dan leta 1914 oživel je zopet v Sokolskih društvih Mariborske župe smotreno sokolsko delo. Da pregledamo svoje vrste, vrši se v nedeljo, dne 7. septembra t. l. v Ptuj župni zlet. Vse predprave je prevzel Ptujski Sokol. Delo je porazdeljeno na posamezne osebe; posluje že tehnični, reklamni, sprejemni, prehranjevalni in veselilni odsek. Podravski Sokoli se snidejo z bratskimi društvami na zgodovinskih ptujskih tleh. Prepričani smo, da bo prireditvev nad vse impozantna. Sosedni Varaždinci so že obljubili svoje sodelovanje. Isto pričakujemo tudi od vseh srbskih in hrvaških sokolskih društev. Pokazati hočemo, da dviga tudi Sokol ob severni meji mogočna svoja krila.

CELJSKE NOVICE.

Celje. Pišejo nam: V Celju je veliko pomanjkanje stanovanj. Imamo pa tu celo vrsto vojašnic, ki bi se dale ena ali druga gotovo v kake svrhe uporabiti, če bi se — po našem mnenju — razvrščenje vojaških uradov in oddelkov uredilo bolj ekonomično. Tudi nam je znano, da je v Slov. Bistrici velika vojašnica, kamor so zdaj po neopotrebnem dali od Lahov izgnane železničarje. Ali bi se ne dalo nekaj vojaštva iz Celja spraviti tja, da postane vsaj ena izmed celjskih vojašnic prosta v druge svrhe? Merodajni krogi naj bi o tem z ozirom na stanovanjsko mizerijo v Celju resno razmišljali.

Celjski Slovenec — odlikovan v Parizu s francoskim redom Legije časti. Ob priliki francoskega narodnega praznika 14. jul. je pri defiliranju zavezniških čet kot zastopnik jugoslovanske armade nastopil tudi celjski Slovenec poročnik Ivan Koderman, sin hišnika v Zvezni tiskarni, poslan tja od svojega t. j. 10. pješaškega puka, kamor je bil dodeljen kot bivši srbski legijonar. Bil je ob tej priliki z drugimi častniki vred odlikovan s francoskim redom Legije časti, na čemur mu iskreno čestitamo kot celjskemu rojaku.

Sprememba imen celjskih vojašnic. Grajska vojašnica se je prekrstila v Kralja Petra I. vojašnico, domobranska v prestolonaslednika Aleksandra vojašnico.

Imenovanja. Za vodjo zemljiške knjige v Celju je imenovan pis. oficijant Ivan Löske, za kanclista pri okrož. sodišču v Celju Henrik Toplak in Fr. Autischer; za višjega pis. oficijala v Celje k okrožnemu sodišču je premeščen Jos. Bogovič iz G. Radgene.

Obrtniški sestanek v četrtek 31. jul. ob 8 uri zvečer pri Grenadirju. Na dnevnem redu je predavanje.

Zavodna pri Celju. Pišejo nam: Dovolimo si vprašati okr. glavarstvo oziroma druge kompetentne činitelje, odkedaj je dovoljeno trgovki K. prodajati sladkor po K 7'90 v 1 kg in sol po K 2'20 v 1 kg, torej čez predpisano ceno?!

Veliko vrtno veselico priredi gasilno društvo v Gaberjih v nedeljo 3. avg. 1919 ob 3. uri pop na vrtu Sokolskega doma. Pokažimo, da vemo ceniti človekoljubno delovanje naših gasilcev!

Savinjska podružnica Slov. Plan. društva. K članku v »Novi Dobi« št. 80 z dne 28 t. m. o nabiranju novih ustanovnikov in članov za Savinjsko podružnico Slov. plan. društva moram sledeče pripomniti: Z ozirom na osebni razgovor z g. predsednikom napravil sem nabiralno polo, na katero je gdč.

vojno tak višek, kakršnega smo našli malokje na Slovenskem ob danih razmerah. Povdarjati pa moram, da je bila »Čitalnica« matica, iz katere so izšla vsa druga društva.

Tako je bila »Čitalnica« razbremenjena in njeni člani so se posvetili edino čitanju knjig in časopisov. To nalogo izvršuje še danes uzorno, nadeč svojim članom mnogo slovenskih, pa tudi hrvaške in srbske liste. Iz knjižnice, ki se vedno izpopolnjuje, je romalo v polstoletni dobi na tisoče in tisoče knjig med ljudstvo, dajoč jim duševno hrano kot razvedrilo in zabavo v veselih in žalostnih trenutkih.

»Čitalnica« se nahaja od svoje ustanovitve do danes v Šentakovi hiši, oziroma v hiši Šentakovih dedičev.

V nedeljo, 3. avgusta praznuje »Čitalnica« svoj 50 letni jubilej. Na precejšen del slovenske zgodovine zre društvo v tej dolgi dobi. Porojeno v časih najhujšega nemškutarstva, nemškega in vladnega pritiska, je dočakalo najlepši trenutek slovenske zgodovine, trenutek svobode, prostosti in ujedinjenja Jugoslovancev, za katerim je stremilo ves čas svojega obstanka.

Slava ustanoviteljem, društvu pa: Na mnogaja leta v prid naši novi domovini!

Omladičeva sama nabrala 3 ustanovnike in letnino 147 rednih članov. Kdo drugi pri nabiranju na to polo ni sodeloval. — Dr. H.

Občni zbor akademičnega ferijalnega društva »Klub naprednih slovenskih akademikov v Celju« se vrši v petek, 1. avgusta 1919 ob 18. uri v društvenih prostorih v Narodnem domu s sledečim sporedom: 1) poročilo odbora, 2) volitve, 3) slučajnosti. Prosimo zlasti starejšine našega društva, da se občnega zbora sigurno udeležijo.

Promenadni koncert. Danes, v četrtek, dne 31. julija se vrši v mestnem vrtu od 16. do 19. ure zvečer promenadni koncert. Vstopnina 1 K. Ker je čisti dobiček namenjen kritju stroškov za 1. jugoslovanski dijaški shod, se preplačila hvaležno sprejemajo — Pripravljali odbor.

Veselica zveze vojnih invalidov minolo nedeljo pri čolničkih se je vkljub slabemu vremenu zadovoljivo obnesla. Na željo mnogih pa se je zveza odločila, ponoviti prireditve v nedeljo 3. avg. pop. istotam. Vabljeni so vsi, ki ljubijo veselo zabavo na prostem. Vabimo še posebej klub »Samoto«, da nje člane in članice vsaj za nekaj uric pozabijo samske težkoče. — Odbor.

Veselica podružnice Ciril-Metodove družbe za Gaberje, ki se je vršila 29. junija t. l., je kljub slabi udeležbi dala čistega dobička 1265 K. Od tega se je poslalo na glavno družbo 1000 K, za Malgajev spomenik 50 K, za koroške begunce 150 K. Žalibog moramo okoličani potožiti, da se naši celjski Slovenci veliko premalozanimajo za nás. Kadar priredimo kaj v tako blage namene, bi se pa res tudi gospoda iz mesta lahko trudila v okolico in v malo večjem številu posetila naše prireditve.

Ostanimo lepo pri resnici! Mestno oskrbništvu nam pošilje na dopis v »Napreju« št. 168 glede mizerije mestnih dninarjev sledeče pripombe: Da danes nihče — posebno pa v nižjih slojih — dobro ne izhaja s svojim plačilom, je vsekakor resnično. Trpeti se mora za vsakdanji kruh. Da pa javnost ne sodi krivo o celjskem mestnem oskrbništvu, bodi povedano, da se tukaj plačujejo dninarji po 9, 10, 12, 14, 16, 18, 20 in tudi po 26 kron na dan. Ker ima mestni oskrbnik to navado, da plačuje dninarje in hlapce po zaslužku — kar 'je le samo po sebi umevno — drži se strogo pregovora: Kdor ne dela, naj tudi ne je. Zraven plačila in stanovanja ima dninar mesta Celje še vsak dan porcijo kruha v naturi, če je težje delo, tudi dva, ter še mero jabolčnika. Tudi dobi vsak zemlje, da si lahko dosti pridela za zimo; drv ne kupi nobeden za svojo uporabo; redi si lahko kuretino, prešiče in celo koze; seve vse samo isti, kateri je priden in se dela ne plaši. Da si je za časa prejšnjega ekonomista celo en hlapec redil par lastnih konj na stroške občine (zato je pa občina plačevala seno po 44 K meterski stot), je danes vsekakor prepovedano. Kar se pa tiče »metanje na cesto«, je najboljši dokaz to, da do danes še ni postavljen na njo tisti dninar, kateri se je svoječasno žaljivo izražal: »da hodi na kolodvor po kije, s kterimi bodo Nemci Slovence pobijali.« O predloženi spomenici se pripomni, da mestna občina Celje, odnosno oskrbništvu ima le polja in gozde obdelovati, živino rediti ter za čistost mesta skrbeti, torej ne tovarniško delo — to je, da se dela le, kadar je delo in pa vreme za to, in se tako tukaj delo ne da na ure krojiti. Ako pa misli dopisnik v svojem »Napreju«, da je zmožen za službo ekonomista, bi se pa tudi on bil lahko pobrigal za to mesto? Sicer pa ni nihče tu privezan, ter, če mu delo in plačilo ne ugaja, lahko svojo zmožnost drugje poskusi, mi pa bomo tudi brez socialnih demokratov opravili. Oskrbnik mesta Celje: Benzenšek.

DNEVNE NOVICE.

Zlorabno žigosanje bankovcev se kaznuje z globo do 50.000 K ali z zaporom do 6 mesecev ali pa z obema. Razpečavanje nežigosanih bankovcev ni dovoljeno in se v območju ljubljanske delegacije ministrstva financ kaznuje z globo do 20.000 K ali z zaporom do šest

mesecev ali pa z obema. Razpečavanje zlorabno žigosanih bankovcev pa kakor zlorabno žigosanje samo. Izmenjavajo nežigosanih bankovcev za jugoslovanske žigosane dovoljuje v ozira vrednih slučajih delegacija ministrstva financ v Ljubljani.

Pod nadzorstvo in sekvester je postavljena tovarna Moritz in Johann Sonnenberg v Libolah pri Petrovčah.

Za znižanje davkov. Celjska krajevna organizacija JDS je v seji načelstva stranke v Ljubljani predložila pretekli torker načrt preosnove direktnih davkov z ozirom na načrt državnega proračuna 1919-20. Najvažnejša točka tega predloga je, naj se stranka zavzame za odpravo deželnih doklad bivših krunovin štajerske, kranjske in koroške, ker je avtonomna uprava prešla v državno pokrajinsko upravo. Iz teh dokladov so se pokrivali doslej stroški šolstva in zdravstva. Ker je pa to drugo pokrivanje iz splošnih davščin, mora se delovati tudi pri nas na izenačenje.

Trgovska komora za Štajersko. V včerajšnjem »Slovincu« piše gospod dr. Windischer zanimiv članek zoper posebno zbornico na Štajerskem, ki ga priporočamo zaradi stvarnosti vsem obrtnikom. Le enega vprašanja se pisec ni dotaknil, tega namreč, zakaj je Ljubljana, če je večja zbornica koristna vsem članom, pozabila, da ima v tem slučaju glede nas dolžnosti. Kaj je storila za organizacijo v osmih mesecih po prevratu?

Iz jugoslov. dem. stranke.

Krajevna organizacija JDS v Mozirju je ustanovljena. Načelnik je naš stari bojevnik, starosta Sokola, mučenik izza vojne dobe Ivan Lipold, namestnik Iv. Pušenjak, naučitelj; odborniki: Ant. Miklavc, Fr. Štrucelj, Anton Lekše, Fr. Goltnik; namestnika: Jože Matjaz in Fr. Planovšek.

Shodi JDS 3. avg:

na Bizeljskem v šoli v Starivasi ob pol 9 uri, v **Št. Petru pod Sv. Gor.** ob 3. uri pri R. Gabronu javna shoda. Govori poslanec dr. V. Kukovec in drugi; v **Pod-sredi** shod zaupnikov ob 9 uri, v **Braslovčah** pri A. Plaskanu ob 9 uri, na **Poželi** v stari šoli ob 3 uri, povsod ustanovitev krajevnih organizacij.

DOPISI.

Žalec. Dne 28. jul. ob 3/4 9. uri zv. je po dolgi bolezni umrla tovarnarjeva žena gospa Lorber roj. Hausenbichler, stara 74 let. Bila je plemenita žena. Blag ji spomin!

Koncert v Št. Pavlu pri Preboldu. Nastopilo je 100 pevcev. S tem so dosegli Št. Pavličani rekord, da imajo relativno najštevilnejši pevski zbor v — Jugoslaviji, (Pet odstotkov vsega prebivalstva poje, mnogo pevcev pa sedaj niti doma ni, so pri vojaki. Zbor je nastopil v času najhujšega poljskega dela, kar napravi zadevo še bolj zagonetno. Od kod ta navdušenost, od kod ta uspeh? Vzrok tiči brez dvoma nekoliko v naravi Šentpavličanov samih, ki vedno izvrše, za kar se navdušijo, in se ne dajo premotiti od nikogar. Drugi vzrok pa je njih učitelj gospod Albin Šmid, ki je res neumorno marljiv, tretji pa nova pevška metoda — o kateri je nedavno pisala »N. D.« — katero je g. Šmid že upeljal pri svojem zboru. Navdušenje se širi od vasi do vasi, celo v gorski vasi Matkje je 42 pevcev. V sosednih občinah tudi petje lepo cveti in kmalu bo ustvarjena Savinjska pevška zveza.

Vransko. Na veliki ljudski veselici povodom 50 letnice »Čitalnice« na Vranskem se bo nudil vsem udeležencem izreden glasbeni in pevski užitek. Nastopi močan tamburaški zbor iz Zagorja ob Savi ter godba na lok. Pevske točke izvaja domače pevsko društvo »Vranska Vila«, mešani in moški zbor »Glasbenega društva« iz Zagorja. Sploh obeta biti udeležba iz zagorske doline zelo številna. Ravno tako nas posetijo sosednji Kranjci iz Motnika in Trojan mnogobrojno. Da bo častno zastopana Savinjska dolina, se razume samoobsebi. Na predvečer, v soboto, priredi »Ciril-Metodova podružnica« v proslavo 50 letnice »Čitalnice« predstavo »Naša kri«, ki nam bo podala vse trpljenje in muke, katerim je izpostavljen naš narod v zasedenem ozemlju. Pred predstavo slavnostni govor.

Iz gornjegrajskega okraja. V št. 78 »Nove Dobe« je Rudolf Pevec objavil seznam onih narodnih trgovcev, ki so dobili sol v prodajo. Na koncu zahteva, naj mu dopisnik sporoči, kateri je dotični narodni trgovec, ki se mu dela krivica. Tej želji prav rad ustrežem in objavim, da soli niso dobili v prodajo sledeči narodni trgovci: Jože Časl v Okonini, J. Maierhold v Št. Janžu, Matija Purnat v Šmartnem, Valentin Vider v Solčavi, Josip Kostanjšek v Gornjemgradu in Karlina Maizenowitsch v Radmirju. Razdelitev vrec na posamezne trgovce je tudi malo čudna. Svak Ant. Turnšek na Rečici je dobil edini 20 vrec, kmetijsko društvo, ki ima največ odjemalcev, pa samo 10 vrec. Ker je to trgovska stvar, naj se sami zmenijo z načelnikom trgovske zadruga g. R. Pevcem.

Iz Oplotnice. (Umor orožnika.) Od 26. na 27. julija v noči se je tukaj pripetil grozen zločin. Dva orožnika oplotniške postaje sta bila na patrolji in srečata ob 1. uri ponoči v Čadramu neko sumljivo osebo ter jo ustavita. Namesto da bi se udal, je dotični zbežal in orožnika sta ga preganjala; eden orožnikov ga prime in zakriči svojemu tovarišu: »ga že imam!«; v tistem trenutku pa ga dotični zabode trikrat z nožem tako nesrečno, da se orožnik Tomaž Kobal zgrudi mrtev na tla. — Kobal je iz vasi Gornje Gorje na Kranjskem doma, je bil miren in trezen orožnik; prebivalci kraja se silno zgražajo nad zločinom. Drugi dan 27. julija je orožništvo dognalo, da je zločin zagrešil silno nevaren tolovaj Miha Perklíč, kočarjev sin v Lačni gori pri Oplotnici. Miha Perklíč je prišel meseca julija 1917 od vojakov na dopust in se je javil pri tukajšnjem stražmojstru Letonji kot desetnik; Letonja je koj opazil, da se je Perklíč sam povišal za desetnika in ga je na to opozoril; v tem trenutku Perklíč zbeži, stražmojster Letonja za njim; na stopnicah se Perklíč obrne z nožem v roki proti Letonji in začne se boj. Le svoji spretnosti se ima stražmojster zahvaliti, da ga ni na mestu zabodel, ker nič manj kot 14 majhnih ran mu je prizadjal. Miha Perklíč je zato bil na 7 let težke ječe obsojen, pri prekuciji pa izpuščen. Ravno tisto noč je srečal stražmojster Letonja Miha Perklíča, ki je nesel vrečo moke; ta moko spusti in zbeži. Čez 2 uri pride z drugo patroljo skupaj na drugem mestu in tukaj je bil orožnik Tomaž Kobal njegova žrtev. Orožništvo je tudi dognalo, da je na mestu, kjer je bil Kobal usmrčen, bil tudi Miha Perklíč, oče morilca in še en mlajši brat. Na varnem so že oče, mati in mlajši brat, Miha Perklíča se še orožništvu ni posrečila na varno spraviti.

TRGOVINA, ORBT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Dobava blaga iz Nemške Avstrije. V okvirju pogodbe z Nemško Avstrijo se more dobiti dinamit, dinamon, peterdinamon, gumijeve potrebščine za stroje, avtomobile, potrebščine za kopalne sobe in klosete. Kdor hoče katero tega blaga naročiti, mora prositi s kolkovano prošnjo do najpoznejše 5. avgusta 1919 pri podruž. Centralne Uprave v Ljubljani.

Vloge na centralno upravo za trgovački promet sa inostranstvom v Beogradu. Še zmiraj se ponavljajo slučaj, da se vlagajo prošnje za izvoz direktno v Beograd, če tudi je prosilec iz območja podružnice Centralne uprave v Ljubljani. Opozarja se, da se odslej naprej prošnje, ki se vložijo direktno v Beograd, od Centralne uprave ne bodo reševale, temveč pošiljale prej podružnici v izjevo. Vsakemu interesentu je tedaj v lastno korist, da se obrača v vseh zadevah na podružnico v Ljubljani. Vse prošnje na ta urad morajo biti kolkovane.

RAZNE VESTI.

Prvi vlak med Beogradom in Skopljem na preurejeni železnici bo vozil 1. avg.

Kurz avstrijske krona je padel v Curihu v soboto na 12 centimov.

Železniška nesreča se je zgodila 29. jul. pri Radenci (pri Radgoni). Ljubotomski osebni vlak je skočil s tira, 4 vagoni so se prevrnili. 1 civilna oseba je ranjena, o poškodovanih vojaških osebah še ni natančnih podatkov. Vzrok nesreče ni znan.

Avstrijsko cesarsko krono ter razne druge cesarske insignije bi naj v smislu N. Avstrije predložene mirovne pogodbe dobili Italijani.

Zadnja poročila

Kriza v Beogradu.

LDU. Beograd, 29. jul. Včeraj je kriza v vladi prišla v akuten štadij. Vedenje min. preds. Protiča onemogoča v zadnjem času delo posameznih ministrstev, ki ne morejo dočakati, da se razpravlja o njihovih resortnih predlogih. Člani vlade so konstatirali, da skupno delo ni več mogoče in so pozvali Protiča, naj izvrši odločitev, katero je izrazil v soboto v min. svetu: da vlada poda demisijo. Prestolonaslednik je o krizi poučen in pride v Beograd. Radikalci, dasi številno slabši ko demokrati, hočejo baje zahtevati zase ustavo vlade skupno z Nar. klubom in Ribarčevo skupino (5 poslancev). Včeraj dopoldne so imeli pri min. podpreds. dr. Korošču šestanek ministri Davidovič, Vulovič in Veljkovič. Sve-tozar Pribičević je odpotoval včeraj dopoldne v samostan Knjažak, kjer se je nahajal prestolonaslednik. Opoldan se je vrnil v Beograd.

Najstrožje postopanje pri izdaji potnih listov.

LDU. Beograd, 30. jul. Min. svet je sklenil, da se mora v bodoče pri izdajanju potnih listov postopati najstrožje, da se ne bodo pripetili neprijetni dogodki in dajali potni listi ljudem, ki so kompromitirani.

Stanje setve prav dobro.

LDU. Beograd, 30. jul. Iz poročil, ki jih dobiva poljedelsko ministrstvo mesečno, je razvidno, da je stanje setve prav dobro; zlasti sta dobra pšenica in ječmen v južni Srbiji, dočim kaže sadje manj ugodno.

Izbris lastninske pravice begov na zemljiščih kmetov.

LDU. Beograd, 30. jul. Ministrstvo za agrarno reformo je izdelalo načrt, da se izbrišejo iz zemljiških knjig lastninske pravice begov na zemljiščih kmetov.

Kedaj bodo občinske volitve?

LDU. Beograd, 30. jul. Istočasno z volitvo v ustavotvorno skupščino bodo meseca marca najbrže tudi občinske volitve.

Boljševiški agentje na Hrvatskem.

LDU. Beograd, 30. jun. V zadnjem času se javlja na Hrvatskem veliko število provokatorjev in agitatorjev, ki sejejo nemir in razdor med kmetским prebivalstvom. Oblasti so podvzele vse korake, da se taki elementi odstranijo in da se vsi slučaj, najstrožje kaznujejo po vojnih oblastih. Največji del provokatorjev tvorijo madžarski boljševiki, na katerih prihod v naše kraljestvo se mora obračati posebna pozornost.

Vprašanje Dobrudže.

LDU. St. Germain, 30. jul. Poroča se, da mirovna konferenca glede vprašanja obrudže nagiba k Dmnenju, da naj je rešita Rumunija in Bulgarija potem medsebojnih pogajanj.

Listnica uredništva.

Podružnici CDM Poizela — Gasiln. društvu Sv. Pavel: Zakaj si delate konkurenco s prireditvami 10. avgusta? Dogovorite se in mi potem poročajte!

Na prodaj je več parov hlaⁿ in suknja za 18 letne fante. Dolgo polje 105. 1109

Proda se **pianino** le malo rabljen s krasno zvonečim glasom in ljubko opremo. — Pogleda se lahko od 12. do 15. ali 18. ure naprej. Naslov se izve v upravništvu. 1109 2—1

Lovski pes, črno-rujave barve, mlad, srednje velikosti, sliši na ime Roland, ima znamko obč. urada okolica Celje št. 133 se je zatekel. Kdor ga najde, se prosi, da ga odda proti dobri nagradi pri g. M. Werndl, Gaberje 79. 1112

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z om. zav.

V CELJU
Prešernova ulica št. 15.

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po (3 1/2%) tri in pol od sto

Karol Vanič, Celje Prešernova ulica št. 15. Zaloga tu- in inozemskega manufakturnega blaga.

Kupim v dobrem stanju ohranjeno trgovino za špecerijsko stroko. — Sprejem tudi poštenega učenca iz dobre hiše; trgovine že nekoliko vajen ima prednost. **Josip Kostanjšek**, trgovec v Gornjemgradu. 929 4-2

Išče se v bližini Celja lepa vila ali večje posestvo. — Ponudbe na upravnishstvo. 1098 2-1

Išče se dobra kuharica, katera bi samostojno vodila gospodinjstvo na malem posestvu. Ponudbe pod »Pridna št. 18« na upravnishstvo. 1102 3-1

Pozor! Proda se: Čevlji št. 38 in 39, salonska suknja (angleško blago), žoga za nogometne igre, 3 zajke z mladiči, pol metra drv. Radi selitve je takoj za oddati. 1104

Išče se pisarniški sluga

z lepo pisavo, če mogoče s prakso. Plača dobra, po dogovoru. Ponudbe pod »Poštni predal 74. Celje«. 1104 1

Kosti

kupi vsako množino po najvišji ceni **Fr. Confidenti**, trgovina, Celje, Zavodna. 1100 4-1

Žična mreža

pocinjena, raznih debelosti se prodaja, **Srebotnjak, Ljubljana.** Kolodvorska ulica 31. 1097 6-1

Službo v odvetniški ali notarski pisarni iščejo: **1 izvežban sollicitator in 2 stenografini in strojepiski.** Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov 1088 v Celju. -3

Rudeče maline

za eksport kupuje »Balkan« trgovska, špedicijska in komisijska del. dr. Ljubljana, Dunajska c. 33. Prosi se natančne pismene ponudbe. 1065 8-5

Sprejme se močan in zdrav učenec

poštenih staršev s primerno šolsko izobrazbo v trgovino s mešanim blagom. **J. Vizovišek v Žalcu.** 1086 5-3

Starejši oskrbnik
razumen in zanesljiv 3-3
se išče
za srednje posestvo blizu Celja. Plača po dogovoru. Natančneje se izve v upravnishstvu.

Dva stražarja in enega slugo

sprejme mestni urad Brežice ob Savi. Prednost imajo zdravi in čvrsti dosluženi orožniki ali vojaki. Plača po dogovoru. Nastop dne 1. septembra 1919. 1979 2-2 **Zupanstvo.**

Razpis.

Obrtne zadruge v Celju razpisujejo **mesto tajnika**, primerno za penzionista ali invalida. Prošnje je predložiti do dne 15. avgusta 1919 v zadrugi pisarni »Hotel Rebevšek«, kjer se dobijo tudi nadaljna pojasnila. 1071 3-3

Sprejmejo se slikarski pomočniki in učenc

s hrano in stanovanjem v hiši. **Vengust Jakob, slikarski mojster, Celje, Kocenova ul. 10, blizu kolodvora.**

Vino, rizling in črno dalmatinsko od 56 l naprej, ter sadjevec in kisló vodo se razpošilja po najnižji ceni od podjetja **Silva vrelec Guštanj.**

5-3 Kupijo se stari zamaški. 1080

Pri oskrbnishtvu rudniškega in fužinarskega obrata v Mežici na Koroškem (kralj. SHS) se sprejme spreten

GOZDAR.

Prošnje s prepisi spričeval dosedajšnjih služb in o strokovni šoli ter o možnostih se naj naslovijo na Državno nadzorstvo in upravnishstvo v Mežici, 1085 kraljev. SHS. 3-3

Sprejmeta se 2 pridna čevljarska pomočnika

hrana in stanovanje v hiši; plača po dogovoru. **Anton Orač, čevljarski mojster, Laško.** 1072 4-4

Sedlarska in tapetarska delavnica

J. Strelec
245 104-58
Celje, Samostanska ulica št. 16.

ČEVLJARSKA DELAVNICA

Rud. Zontič
Kocenova (Špitalska) ul. št. 2 (blizu kolodvora)
izdeluje čevlje po najnižji ceni in solidni izgotovitvi. 46 104-56

Vsakovrstno mineralno vodo razpečava tvrdka

Ivan Ravnikar

167 104-74 **Celje**
trgovina s špecerijskim blagom, barvami in deželnimi pridelki.

Miši, podgane, stene in šcurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se vporablja moja preizkušeno najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: Za poljske miši 6 K, za podgane in miši 6 K, za šcurke 6 K, posebno močna tinktura za stene 6 K, uničevalec moljev 3 K, prašek proti mrčesom 5 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 3 K, mazilo za uši pri živini 3 K, prašek za uši v obleki in perilu 4 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) 3 K. Pošilja po povzetju **Zavod za eksport M. Jünker, 85-56 Zagreb 37, Peirinska ulica 3.**

Garje, sibečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštine prosto. Prodaja in razpošilja s pošto **lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.** 615 34-23

Karol Loibner, Celje

priporoča
špecerijsko blago ter vsakovrstne barve za obleke, s katerimi si lahko vsakdo barva vsakovrstno blago sam.
242 104-55

GOSTILNA „BRANIBOR“

priporoča cenj. gostom najboljša domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuh njo.
Za obilni obisk se priporoča
244 104-50 **A. Robek.**

†
Josip Lorber, tovarnar, naznanja v svojem kakor tudi v imenu svojih otrok in sorodnikov pretresujočo vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga oziroma mati, stara mati, sestra in tašča, gospa **Katarina Lorber roj. Hausenbichler** danes, dne 28. julija t. l. ob 3/4 9. uri zvečer po dolgi in mučni bolezni v 74. letu svoje starosti, previdena s svetimi zakramenti za umirajočo, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb nepozabljene rajnice, ki je svoje življenje posvetila edino le svoji rodbini, se vrši v sredo, dne 30. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče sv. Kancijana.
Sv. maša zadušnica se bo brala dne 31. t. m. ob 8. uri zjutraj v farni cerkvi. — Blag ji spomin!
V ŽALCU, dne 28. julija 1919.

Knjigarna, umetnine, muzikalije **Goričar & Leskovšek: Celje**
Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

Samo 5 minut
zadostuje večkrat, da si človek povzroči neprecenljivo zgubo, zato je potrebno, da Vam kaže ura točno na minuto. Ilustrovani cenik, katerega lahko zahtevate od tvrdke **H. Suttner (lastnik Henri Maire) Ljubljana št. 983** Vam svetuje glede res dobrih ur špecijalne znamke »IKO« iz lastne tvornice v Švici, pa tudi drugih dobrih žepnih ur, zapestnic z urami, svetlečih in stenskih ur, verižic, prstanov, zapestnic, uhanov, jedilnega orodja, daril za krst in sveto birmo, ter vseh ostalih zlatih in srebrnih predmetov. Pa tudi druge potrebščine n. pr. skarje, nože, britve, doze za cigarete in smodke, dijamante za rezanje stekla, nažigalec in denarnice kupite dobro in za zmerno ceno pri tvrdki **H. Suttner (lastnik H. Maire) Ljubljana.**

POSOJILNICA V CELJU

USTANOV. LETA 1880 **NARODNI DOM** RES. FOND 500.000 K

SPREJEMA hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne vzdiga **DAJE** posojila na vknjižbe in na menice. **OTVARJA** trgovske in obrtne kredite.